

Technika poprawnego przeglądania gniazd

Występujące wiosną coraz częstsze słońce, dodatnia temperatura i zwiększona aktywność pszczół kusi pszczelarzy do przeglądania gniazd swoich podopiecznych. Przeglądem rodziny pszczelej nazywamy sprawdzenie jej stanu przez częściowe lub całkowite otwarcie gniazda. Należy pamiętać, że każda ingerencja w ulu przyczynia się do zakłócenia normalnego funkcjonowania rodziny, dlatego wszelkie negatywne konsekwencje powinniśmy niwelować.

Przystępując do przeglądania rodzin pszczelich, musimy pamiętać o najważniejszych zasadach:

- przemyśleć cel przeglądu – po co zaglądamy do ula i metodę jego wykonywania;
- wbrew pozorom, przegląd powinien trwać możliwie najkrócej, ale wykonywany bardzo spokojnie. Spokój jest w tym punkcie najlepszym doradcą, bowiem każdy gwałtowny ruch, wstrząs, a nawet zdenerwowanie pszczelarza prowokuje pszczoły do ataku;
- wykonywane prace trzeba ograniczyć do minimum, ponieważ zbyt częste zaglądnianie i zbyt długie obserwowanie pszczół mogą powodować u nich wzmożoną złośliwość;
- nie upierać się na szukaniu matki. Unikniemy w ten sposób niebezpieczeństwa jej uszkodzenia – jeżeli widoczne są jajeczka, oznacza to, że matka jest obecna w ulu;
- sprawdzić jakość czerwiu jako prewencję stanów chorobowych rodziny;
- ramki wyjmujemy powoli, bez wstrząsów i niekontrolowanych ruchów. Nie narażamy plastra na bezpośrednie działanie promieni słonecznych, ponieważ te mogą przyczynić się do zniekształceń komórek przez topienie wosku;
- jeżeli jest to możliwe, zostawmy rodziny w spokoju, gdy te są szczególnie rozdrażnione (przy wietrznej pogodzie, niskich temperaturach, zbliżającym się deszczu lub burzą);
- w trakcie pierwszych wiosennych przeglądów, gdy temperatura jest niska, należy powstrzymać się od zmieniania układu gniazda.

Oczywiście, to są tylko techniki, których nie zastąpi zdrowy rozsądek. Wszystko zależy od pory dnia, pory roku, w jakiej wykonuje się przeglądy gniazd. W lecie, podczas intensywnych pożytków, przeglądy wykonuje się najłatwiej w godzinach porannych, gdy większość pszczół lotnych jest poza ulem. Przy bardzo wysokich temperaturach przeglądy mogą zakłócać prawidłową wentylację gniazda, doprowadzając do nadmiernego przegrzania i wysuszenia go. W okresie bezpożytkowym, aby nie narażać rodzin na rabunki, należy wykonywać przeglądy rano lub w godzinach późno popołudniowych.

Przeglądy różnią się od siebie w zależności na jakim typie uli prowadzimy gospodarkę pasieczną. W przypadku rodzin prowadzonych w ulach tradycyjnych, leżakach lub zajmujących jeden korpus ula wielokorpusowego, w pierwszej kolejności należy:

- zdjąć daszek,
- odchylić powałkę lub beleczki odstępnikowe (zalecałabym jednak rezygnację z beleczek) i lekko podymić pszczoły,
- zluzować pierwszy z brzegu plaster przy pomocy dłuta pasiecznego i wyjąć go powoli z ula,
- obejrzeć obie strony, zwrócić uwagę czy jest na nich czerw, nektar, pyłek,
- aby zrobić sobie więcej miejsca, pierwszy plaster można umieścić w transportówce,
- kolejno wykonać przegląd każdej ramki,
- na koniec przesunąć wszystkie ramki w tej samej kolejności, aby odtworzyć identyczny stan jak przed przeglądem,
- szczelnie nakrywamy gniazdo powałką lub beleczkami, a ul daszkiem.

Wiosną rozpoczynamy pierwsze przeglądy rodzin pszczelich. Fot. Natalia Jakubus

W przypadku rodzin prowadzonych na ulach zajmujących dwa lub więcej korpusów/nadstawek, w pierwszej kolejności przeglądamy najniższe partie, uprzednio zdejmując pozostałe korpusy. Po podważeniu dłutem drugiego korpusu, możemy wpuścić parę kłębow dymu (jeśli go używamy), a następnie położyć go obok ula na stojaku, stołku, zapasowym korpusie lub daszku (jeśli ten nie jest zbyt nagrzany). Zwróćmy uwagę, aby ustawić korpus w taki sposób, by nie było szpar ułatwiających pszczołom wychodzenie. Górną kondygnację przeglądamy wtedy, gdy nałożymy ją na przejrzący korpus dolny. Taki sposób pozwala na uniknięcie przechodzenia pszczoł do dolnego korpusu.

Dlaczego technika przeglądu jest tak ważna? Rozdrażnione i rozzłoszczone pszczoły to ciężki do okiełzania żywioł, który może być bardzo niebezpieczny. Przystępując do prac pasiecznych trzeba podchodzić do nich z szacunkiem, pamiętając o tym, że nawet najłagodniejsze pszczoły mogą nagle stać się agresywne. Zależy to od wielu czynników, zaczynając od tych atmosferycznych, przez stan, rasę i wiek pszczoł, a kończąc na rodzaju pożytku.

Oprac. Natalia Jakubus

PODR Boguchwała

Źródło:

Jerzy Wilde, Jarosław Parabucki, Hodowla pszczoł, Poznań 2008